

MAGYAR KÖZTÁRSASÁG KORMÁNYA

**T/15449. számú
törvényjavaslat**

**a 2003. évi XXXIV. törvénnyel egységes szerkezetben
kihirdetett, az áruknek TIR–igazolvánnyal történő
nemzetközi fuvarozására vonatkozó, Genfben, 1975.
november 14-én kelt vámegyezmény módosításának
kihirdetéséről**

**Előadó: dr. Kóka János
gazdasági és közlekedési miniszter**

Budapest, 2005. március

**2005. évi ....
törvény**

a 2003. évi XXXIV. törvénnyel egységes szerkezetben kihirdetett, az áruknek TIR-igazolvánnyal történő nemzetközi fuvarozására vonatkozó, Genfben, 1975. november 14-én kelt vámegegyezmény módosításának kihirdetéséről

1. §

Az Országgyűlés a 2003. évi XXXIV. törvénnyel egységes szerkezetben kihirdetett, az áruknek TIR-igazolvánnyal történő nemzetközi fuvarozására vonatkozó, Genfben, 1975. november 14. napján kelt vámegegyezmény (a továbbiakban: Egyezmény) 26. Cikke 1. bekezdése módosításának szövegét e törvénnyel kihirdeti.

(A TIR Intéző Bizottsága 2001. október 26-án Genfben tartott 31. ülésén elfogadta az Egyezmény 26. Cikke 1. bekezdésének módosítását. A módosítást tartalmazó letéteményesi értesítőt az Egyesült Nemzetek Szervezetének Főtitkára 2003. június 29-én a Szerződő Feleknek elfogadás céljából megküldte. A módosítás 2004. szeptember 19-én lépett hatályba.)

2. §

Az Egyezmény módosításának angol nyelvű szövege és annak hivatalos magyar nyelvű fordítása a következő:

„Article 26, paragraph 1.

Add a new sentence at the end of the paragraph to read as follows:

Where the Customs seals have not remained intact, the Customs authorities may accept the TIR Carnet for resumption of the TIR transport under the provisions of Article 25.”

„Az Egyezmény 26. Cikkének 1. bekezdése a következő mondattal egészül ki:

Ha a vámzárak nem maradtak sértetlenek, akkor a vámhatóságok elfogadhatják a TIR-igazolványt a TIR-fuvarozás újrafelvétele céljából a 25. Cikk rendelkezései szerint.”

3. §

Ez a törvény a kihirdetése napján lép hatályba, rendelkezéseit azonban 2004. szeptember 19-étől kell alkalmazni.

Általános indokolás

Az áruknak TIR-igazolvánnyal történő nemzetközi fuvarozására vonatkozó, Genfben, 1975. november 14-én kelt vámegyezményt és módosításait (a továbbiakban: Egyezmény) a 2003. évi XXXIV. törvény hirdette ki. Az Egyezmény azoknak a küldeményeknek közbeeső átrakás nélküli, egy vagy több országhatáron áthaladó fuvarozására vonatkozik, amelyeket az egyik Szerződő Fél indulási vámhivatalától a másik Szerződő Fél vagy ugyanazon Szerződő Fél rendeltetési vámhivataláig közúti járművel, járműszerelvénnyel vagy szállítótartállyal végeznek, feltéve, hogy a TIR-eljárás kezdete és befejezése között a fuvarozás egy szakasza közúton történik. A TIR-eljárás szerint fuvarozott áruk az átmenő vámhivataloknál mentesülnek a behozatali vagy kiviteli vámok és egyéb terhek megfizetésének vagy letétbe helyezésének kötelezettsége alól.

A TIR-igazolvány egyszerre vámokmány és pénzügyi garancia, amely a vámhatóságok számára lehetővé teszi, hogy a vámtartozást beszedjék a TIR-igazolvány birtokosának garantörétől, ha az előbbi nem teljesíti kötelezettségét. Magyarországon a kibocsátó egyesület TIR-igazolványonként 60 000 euro erejéig vállal garanciát a magyar vámhatóság felé.

A TIR-igazolványokért fennálló felelősség biztosítása egy nemzetközi garancialáncot feltételez, mivel a magyar egyesület nemcsak a tagjai által, hanem a külföldi fuvarozók által Magyarországon felhasznált igazolványok után is vállalja ugyanezt a garanciát, és viszont, a külföldi egyesületek is garanciát vállalnak a magyar egyesület által kibocsátott és a magyar fuvarozók által külföldön felhasznált TIR-igazolványok után a vámhatóságok által benyújtott követelésekért. Ezt a nemzetközi garancialáncot az Egyezmény teremti meg, működéséről a Nemzetközi Közúti Fuvarozási Unió (IRU) gondoskodik.

Az Egyezmény a jelenleg létező egyik legátfogóbb árutovábbítási rendszer, amely elsősorban a nemzetközi áru fuvarozásban érvényesül, de figyelemmel van a megjelenő kombinált és multimodális fuvarozási módokra is, összhangban az új szállítási technikákkal és követelményekkel.

Az Európai Közösség a Tanácsnak az áruk TIR-igazolvánnyal történő nemzetközi fuvarozásra vonatkozó, Genfben, 1975. november 14-én aláírt vámegyezmény megkötéséről szóló 2112/1978/EGK rendeletével egységesen csatlakozott az Egyezményhez. Az Egyezmény végrehajtására több EGK rendelet is született.

Az Egyezmény 59. Cikkének 2. bekezdése alapján a TIR Intéző Bizottság 2001. október 26-án, Genfben tartott 31. ülésén elfogadta az Egyezmény 26. Cikke 1. bekezdésének módosítására vonatkozó javaslatot, amelyet az Egyesült Nemzetek Szervezete Főtitkárának mint az Egyezmény letéteményesének továbbított. Az Egyesült Nemzetek Szervezetének Főtitkára a módosítást tartalmazó letéteményesi értesítőt 2003. június 29-ei dátummal (C.N.623.2003.TREATIES-1.) elfogadás céljából a Szerződő Feleknek megküldte.

Az Egyezmény 59. Cikkének 3. bekezdése szerint ha az Állam, amely egyúttal Szerződő Fél is, az Egyesült Nemzetek Szervezetének főtitkáránál nem emel kifogást az elfogadott módosítással szemben, akkor az az értesítés megküldésétől számított tizenkét hónapot követő három hónap elteltével nemzetközi szinten

hatályba lép. A letéteményesi értesítőkből közétett módosítások tekintetében ez az időpont 2004. szeptember 19-e volt.

A törvényjavaslat célja az Egyezmény módosításának kihirdetése. A kihirdetés a nemzetközi szerződésekkel kapcsolatos eljárásról szóló 1982. évi 27. törvényerejű rendelet 13. §-ának (1) bekezdése és a jogalkotásról szóló 1987. évi XI. törvény 16. §-ának (1) bekezdése alapján törvénnyel történik.

A módosítás lényege a következő:

Amennyiben a TIR-igazolvánnyal történő fuvarozás az út egy szakaszán olyan állam területén halad keresztül, amely (akár átmenetileg) nem alkalmazza a TIR- eljárást, a TIR-fuvarozás ezen az útszakaszon szünetel, a garancialánc megszakad. Adott ország vámhatósága új vámmal láthatja el a területén áthaladó nemzetközi fuvarozást végző tehergépkocsit. Ebben az esetben – az Egyezmény 26. Cikkének 1. bekezdése alapján – annak a Szerződő Félnek a vámhatósága, amelynek területén a fuvarozás folytatódik, csak akkor fogadhatja el a TIR-igazolványt a TIR-fuvarozás céljából, ha a vámmárak és/vagy az azonosító jelek sértetlenek.

A módosítás hatálybaléptetésével a vámhatóságok akkor is elfogadják a TIR-igazolványt a TIR-fuvarozás újrafelvétele céljából, ha a vámmárak nem maradtak sértetlenek, feltéve ha az Egyezmény 25. Cikkének rendelkezéseit betartják, vagyis a TIR-igazolványban található ténymegállapító jegyzőkönyvet felvették.

A vámhatóságok hatáskörének ezirányú növelésével rugalmasabbá válik a TIR-fuvarozás újrafelvétele lehetőség, ezáltal a határátlépés időtartama csökkenthető.

Részletes indokolás

Az 1. §-hoz

Az áruknak TIR-igazolvánnyal történő nemzetközi fuvarozására vonatkozó, Genfben, 1975. november 14. napján kelt vámegyezmény (a továbbiakban: Egyezmény) 59. Cikke 1. és 2. bekezdésével összhangban az Egyezmény 26. Cikke 1. bekezdésének módosítására vonatkozó javaslatot az Intéző Bizottság 2001. október 26-án Genfben tartott 31. ülésén elfogadta. A módosítás szövegét a C.N.623. 2003. TREATIES-1 letéteményesi értesítő tartalmazza.

A 2. §-hoz

Nemzetközi fuvarozások során előfordulhat, hogy a TIR-fuvarozást végző tehergépkocsi az út egy szakaszán olyan állam területén halad, amely (akár átmenetileg) nem alkalmazza a TIR-eljárást. Ebben az esetben az Egyezmény 26. Cikkének 1. bekezdése alapján a TIR-fuvarozás szünetel. A módosítás hatálybaléptetésével a vámhatóság jogosult lesz a TIR-fuvarozás újrafelvételére olyan esetben is, amikor a TIR-eljárást nem alkalmazó ország területén a TIR-fuvarozás szünetel, és ezt követően a fuvarozott szállítmányt sérült vámmal mutatták be a TIR-eljárást alkalmazó ország valamely beléptető vámhivatalánál az eljárás újrafelvétele céljából.

A 3. §-hoz

Az Egyezmény 59. Cikkének 3. bekezdése alapján a módosítás 2004. szeptember 19-én lépett hatályba.

Az Egyezmény 59. Cikkének 3. bekezdése szerint ha az Állam, amely egyúttal Szerződő Fél is, az Egyesült Nemzetek Szervezetének főtitkáránál nem emel kifogást az elfogadott módosítással szemben, akkor az az értesítés megküldésétől számított tizenkét hónapot követő három hónap elteltével nemzetközi szinten hatályba lép. (A letéteményesi értesítőben közétett módosítások tekintetében ez az időpont 2004. szeptember 19-e volt.)